

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

TESAR/ TESARKA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
	3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
	3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
	3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
	3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	12
	3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	13
	3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	13
	3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	14
	3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	15
	3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	16
	3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	17
	3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	18
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	21
5.	REFERENTNI PODACI.....	22

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: TESAR/ TESARKA

NIVO: III

OPIS ZANIMANJA:

Tesar obavlja poslove izrade drvenih oplata za betonske i armiranobetonske elemente kao i poslove montaže i demontaže oplata od modularnih elemenata. Izrađuje drvene konstrukcije, građevinske skele, radne staze i platforme sa zaštitnim ogradama. Učestvuje u izradi i vrši montažu konstrukcija od prefabrikovanih drvenih elemenata. Primjenjuje postupke i mjere zaštite i zdravlja na radu i zaštite okoline.

KOMPETENCIJE

Tesar:

- Planira i organizuje sopstveni rad za realizaciju tesarskih poslova
- Priprema resurse za realizaciju tesarskih poslova
- Priprema radno mjesto za realizaciju tesarskih poslova
- Izrađuje drvene oplata za betonske i armiranobetonske elemente
- Vršiti montažu i demontažu oplata od modularnih elemenata
- Izrađuje drvene konstrukcije, građevinske skele, radne staze i platforme sa zaštitnim ogradama
- Vršiti montažu konstrukcija od prefabrikovanih drvenih elemenata
- Obavlja nabavku materijala, opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Izrađuje radnu dokumentaciju prema propisanoj proceduri
- Vršiti nadzor nad aktivnostima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
- Održava alat i opremu koje koristi za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i naručiocima posla, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju tesarskih poslova
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa za realizaciju tesarskih poslova - Pripremanje radnog mjesta za realizaciju tesarskih poslova
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada drvene oplata za betonske i armiranobetonske elemente, u skladu sa projektnom dokumentacijom - Montaža i demontaža oplata od modularnih elemenata, u skladu sa projektnom dokumentacijom - Izrada građevinskih skela, radnih staza i platformi sa zaštitnim ogradama - Izrada drvenih konstrukcija - Montaža konstrukcija od prefabrikovanih drvenih elemenata
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nabavka materijala, alata i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršenje nadzora nad aktivnostima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
Obezbjeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata i opreme za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa nadređenima, saradnicima i naručiocima posla
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu okoline - Sprovođenje postupaka i mjera za očuvanje zdravlja

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju tesarskih poslova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Pregleda radni nalog u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju tesarskih poslova
Resursi: materijal, alat, oprema i dr.
- Pregleda **tehničku dokumentaciju**, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka
Tehnička dokumentacija: projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača opreme (uputstva za montažu i održavanje, uputstva za upotrebu, šeme i crteži), atesti, sertifikati, garancije i dr.
- Pregleda **tehničku regulativu** neophodnu za izvršenje radnog zadatka
Tehnička regulativa: standardi, tehnički propisi i preporuke, uputstva i dr.
- Planira vrijeme trajanja radova po fazama, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i u dogovoru sa nadređenima
- Izrađuje plan za obavljanje radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Osnove organizacije rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa za realizaciju tesarskih poslova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Priprema relevantnu dokumentaciju za izvođenje radnog zadatka
- Priprema **pomoćna sredstva za rad** potrebna za izvođenje radnog zadatka
  - Pomoćna sredstva za rad:** sredstva za ručni transport (kolica, japaner, drvena nosila – “tranje”), radna skela, merdevine i dr.
- Priprema **zaštitna sredstva i opremu** za realizaciju radnog zadatka, u skladu sa radnim uslovima, načinom rada i važećim propisima o zaštiti na radu
  - Zaštitna sredstva i oprema:** zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, šljem, štitnik za oči i lice, zaštitna maska za lice, naočare, antifon slušalice za uši, zaštitni pojas, zaštitno uže i dr.
- Priprema **materijal, alat i opremu** u skladu sa radnim zadatkom, tehničkom dokumentacijom i tehničkom regulativom
  - Materijal:** drvena građa, drveni, metalni i ostali sistemi oplata, žice, ekseri, zavrtnjevi, trnovi, klamfe, moždanici, konektor pločice, lijepak i dr.
  - Alat:** tesarski čekić, testera, teslica, sjekirica, keser sa drškom i dr.
  - Oprema:** metar, visak, zidarski konac, libela, tesarska olovka, bušilica, cirkular i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Zaštitne procedure za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Zaštitna sredstva potrebna za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Materijal, alat i oprema za tesarske poslove

3.2.2. Ključni posao: Pripremanje radnog mjesta za realizaciju tesarskih poslova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Provjerava **uslove rada** na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama zaštite i zdravlja na radu
Uslovi rada: osvjetljenje, buka, vibracije, hemijski uslovi, prašina, izvori fizičke opasnosti, klimatski uslovi (temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine, atmosferska pražnjenja i dr.)
- Obezbeđuje radno mjesto, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu
- Učestvuje u provjeri ispravnosti alata i opreme koji se koriste za tesarske poslove
- Obezbeđuje da su potrebna tehnička dokumentacija, materijal, alat i oprema raspoloživi na radnom mjestu
- Podnosi izvještaj nadređenom o obavljenim poslovima pripreme radnog mjesta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita radnog mjesta, u zavisnosti od načina i uslova rada
- Propisi o zaštiti i zdravlju na radu
- Principi rada i kontrola ispravnosti opreme za tesarske poslove
- Poslovna komunikacija

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Izrada drvene oplata za betonske i armiranobetonske elemente, u skladu sa projektnom dokumentacijom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Vršiti razmjeravanje i pozicioniranje **betonskih i armiranobetonskih elemenata**, na osnovu **projektne dokumentacije**, korišćenjem odgovarajuće **opreme**
  - Betonski i armiranobetonski elementi:** temelji, stubovi, grede, zidovi, ploče, stepenice, ograde, oluci i dr.
  - Projektna dokumentacija:** projekat arhitekture i projekat konstrukcije
  - Oprema:** metar, visak, zidarski konac, libela, tesarska olovka i dr.
- Vršiti ocrtavanje i obilježavanje elemenata za izradu oplata (šalovanje)
- Vršiti sortiranje i **pripremu materijala** za izradu oplata (šalovanje), korišćenjem odgovarajuće opreme
  - Priprema:** čišćenje, premazivanje, podmazivanje i dr.
  - Materijal:** drvena građa, drveni, metalni i ostali sistemi oplata, žice, ekseri, zavrtnevi i dr.
- Vršiti rezanje i tesanje drvene građe, korišćenjem odgovarajućeg **alata i opreme**
  - Alat i oprema:** metar, tesarska olovka, tesarski čekić, testera, teslica, sjekirica, keser sa drškom, cirkular i dr.
- Koordinira i učestvuje u dopremanju elemenata oplata na mjesto montaže, korišćenjem odgovarajuće **opreme i mehanizacije**
  - Oprema i mehanizacija:** dizalica na čekrk, autodizalica, kran i dr.
- Montira oplata betonskih i armiranobetonskih elemenata, koristeći odgovarajući alat
- Vršiti kontrolu i potrebne korekcije oplata prije i tokom betoniranja
- Vršiti demontažu i sortiranje oplata za dalju upotrebu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Oplata (vrste, sistemi, elementi, namjena i dr.)
- Materijal, alat i oprema za izradu i montažu oplata
- Tehnologija izvođenja betonskih i armiranobetonskih radova

3.3.2. Ključni posao: Montaža i demontaža oplata od modularnih elemenata, u skladu sa projektnom dokumentacijom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Vršiti razmjeravanje i pozicioniranje betonskih i armiranobetonskih **elemenata**, na osnovu projektne dokumentacije, korišćenjem odgovarajuće **opreme**
  - Elementi:** temelji, stubovi, grede, zidovi, ploče, stepeništa, likovi, svodovi i dr.
  - Oprema:** metar, visak, nivelir, libela i dr.
- Vršiti sortiranje i **pripremu modularnih elemenata** oplata, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
  - Priprema:** čišćenje, premazivanje, podmazivanje i dr.
  - Modularni elementi:** elementi industrijski prefabrikovanih vodootpornih ploča na bazi drveta (blažujke, OSB ploče, opladne table), pločasti elementi od plastike i dr.
- Koordinira i učestvuje u dopremanju elemenata oplata na mjesto montaže, korišćenjem odgovarajuće **opreme i mehanizacije**
  - Oprema i mehanizacija:** dizalica na čekrk, autodizalica, kran i dr.
- Montira oplata betonskih i armiranobetonskih elemenata, koristeći odgovarajući alat
- Vršiti kontrolu i potrebne korekcije oplata prije i tokom betoniranja
- Vršiti demontažu i skladištenje oplata za dalju upotrebu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Modularne oplata (sistemi, elementi, tehnologija montaže i dr.)
- Materijal, alat i oprema za montažu modularnih oplata
- Tehnologija izvođenja betonskih i armiranobetonskih radova

3.3.3. Ključni posao: Izrada građevinskih skela, radnih staza i platformi sa zaštitnim ogradama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Vršiti sortiranje i pripremu materijala za izradu građevinskih skela, radnih staza i platformi, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
- Montira građevinske skele, radne staze i platforme sa zaštitnim ogradama, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
- Kontroliše nosivost i stabilnost montiranih građevinskih skela, radnih staza i platformi tokom preseca građenja
- Demontira građevinske skele, radne staze i platforme sa zaštitnim ogradama, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
- Vršiti pregled stanja, čišćenje i zaštitu elemenata skela, radnih staza i platformi u cilju daljeg korišćenja
- Vršiti sortiranje i skladištenje elemenata skela, radnih staza i platformi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Građevinske skele, radne staze i platforme (vrste, sistemi, elementi, namjena i dr.)
- Materijal, alat i oprema za izradu građevinskih skela, radnih staza i platformi
- Zakonska regulativa o zaštiti na radu

3.3.4. Ključni posao: Izrada drvenih konstrukcija

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Vršiti sortiranje i pripremu materijala za izradu **drvenih konstrukcija**, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
Drvene konstrukcije: krovne konstrukcije, međuspratne konstrukcije, konstrukcije mostova i dr.
- Vršiti ocrtavanje i obilježavanje elemenata za izradu drvenih konstrukcija, prema detaljima iz projektne dokumentacije, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
- Koordinira i učestvuje u dopremanju elemenata drvene konstrukcije na odgovarajuće pozicije na objektu, korišćenjem odgovarajuće **opreme i mehanizacije**
Oprema i mehanizacija: dizalica na čekrk, autodizalica, kran i dr.
- Vršiti rezanje i tesanje drvene građe, prema detaljima iz projektne dokumentacije, korišćenjem odgovarajućeg alata i opreme
- Vršiti **zaštitu** drvene građe potrebne za izradu konstrukcije, premazivanjem zaštitnim sredstvima
Zaštita: od gljivica, insekata, promjene vlažnosti, požara i dr.
- Vršiti **montažu drvene konstrukcije**, koristeći odgovarajuća **sredstva veze**
Montaža drvene konstrukcije: postavljanje u projektovani položaj i povezivanje elemenata drvene konstrukcije
Sredstva veze: ekseri, zavrtnjevi, trnovi, klamfe, moždanici, konektor pločice, lijepak i dr.
- Vršiti izradu krovnog pokrivača, korišćenjem odgovarajućeg materijala, alata i opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Drvo kao građevinski materijal
- Alat i oprema za obradu drvene građe
- Spojna sredstva, veze i nastavci u drvenim konstrukcijama
- Zaštita drvene građe
- Krovopokrivanje crijepom

3.3.5. Ključni posao: Montaža konstrukcija od prefabrikovanih drvenih elemenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Sortira prefabrikovane drvene elemente

Prefabrikovani drveni elementi: nosači od drveta i ploča na bazi drveta, zidni paneli od drveta i ploča na bazi drveta, rešetkaste konstrukcije od drveta i dr.

- Vršiti pripremu i obradu mjesta oslanjanja na podkonstrukciju (ležišta), koristeći odgovarajući alat i opremu
- Koordinira i učestvuje u dopremanju prefabrikovanih drvenih elemenata na odgovarajuće pozicije na objektu, korišćenjem odgovarajuće **opreme i mehanizacije**

Oprema i mehanizacija: dizalica na čekrk, autodizalica, kran i dr

- Vršiti montažu konstrukcije od prefabrikovanih drvenih elemenata, koristeći odgovarajuća sredstva veze

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Drvo kao građevinski materijal
- Prefabrikovani drveni elementi
- Alat i oprema za obradu drvene građe
- Spojna sredstva, veze i nastavci u drvenim konstrukcijama
- Zaštita drvene građe

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Nabavka materijala, alata i opreme potrebnih za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Priprema spisak za nabavku materijala, alata i opreme
- Vršiti vizuelnu kontrolu primljenog materijala, alata i opreme
- Prijavljuje nepravilnosti u slučaju da pristigli materijal, alat i oprema nisu u skladu sa porudžbinom
- Preuzima materijal, alat i opremu iz skladišta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način prijema i skladištenja materijala, alata i opreme
- Karakteristike materijala, alata i opreme

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Izrada radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Vodi evidenciju o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima u dnevniku rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o utrošku materijala u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Učestvuje u izradi periodičnih izvještaja o realizovanim aktivnostima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vođenje evidencije o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima
- Vođenje evidencije o utrošku materijala u toku realizacije radnog zadatka
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad aktivnostima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Prati izvođenje aktivnosti pomoćnika u toku realizacije radnog zadatka
- Učestvuje u nadzoru nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanja zdravlja u toku realizacije radnog naloga

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Poslovna komunikacija

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Primjenjuje tehničku regulativu i standarde kvaliteta pri realizaciji radnog zadatka
- Koristi alat i opremu u skladu sa uputstvima proizvođača
- Obavlja faznu kontrolu dinamike i kvaliteta realizacije radnog zadatka, u skladu sa svojim nadležnostima
- Obavlja završnu kontrolu realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Standardi kvaliteta
- Karakteristike i način rukovanja alatom i opremom

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata i opreme za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Pravilno odlaže alat i opremu nakon upotrebe, vodeći računa o **uslovima skladištenja**
Uslovi skladištenja: temperatura, vlaga, prašina i dr.
- Vršiti **redovno održavanje** alata i opreme, u skladu sa standardnim procedurama i/ili uputstvom proizvođača
Redovno održavanje: čišćenje, podmazivanje, zamjena potrošnih dijelova i dr.
- Prijavljuje kvarove i/ili oštećenja alata i opreme nadređenom ili odgovarajućoj službi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat i oprema za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja i odlaganja)
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima, saradnicima i naručiocima posla

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Traži od nadređenog neophodne informacije i pojašnjenja za realizaciju radnog zadatka
- Daje uputstva pomoćniku za realizaciju radnog zadatka koristeći jasnu, stručnu terminologiju
- Komunicira sa nadređenima, saradnicima naručiocima posla (korisnicima usluga), koristeći pravila poslovne komunikacije
- Izvještava nadređenog o završenom poslu koristeći jasnu, stručnu terminologiju

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba stručne terminologije
- Poslovna komunikacija
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:

- Provjerava ispravnost zaštitnih sredstava i opreme, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima proizvođača
- Koristi zaštitna sredstva i opremu pri radu, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Izvodi radove u skladu sa propisima, tako da ne ugrožava sebe i saradnike
- Sprovodi **sigurnosne procedure** na prostoru na kojem se vrše radovi

Sigurnosne procedure: provjeravanje pozicije elektroenergetskih vodova, provjeravanje stanja opreme, postavljanje zaštitne trake i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Elementi zaštite na radu
- Zaštitna sredstva i oprema
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Opasnosti usljed nepravilnog korišćenja zaštitnih sredstava prilikom izvođenja radova

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu okoline**Aktivnosti za realizaciju ključnog posla****Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:**

- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja okoline
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine, procedurama kompanije i uputstvima proizvođača opreme
- Odlazuje otpad, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine, procedurama kompanije i uputstvima proizvođača opreme
- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije i primopredaje izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Značaj zaštite životne sredine
- Plan zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Procedure reciklažnog postupka i iskorišćenja hemijskog, građevinskog i drugog otpada

3.11.3. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za očuvanje zdravlja**Aktivnosti za realizaciju ključnog posla****Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tesar:**

- Sprovodi preventivne mjere za očuvanje sopstvenog zdravlja i zdravlja svojih saradnika
- Pruža prvu pomoć saradniku u slučaju povrede na radu, u skladu sa propisanom procedurom
- Pruža prvu pomoć saradniku u slučaju električnog udara, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Vršiti kontrolu potpunosti kompleta prve pomoći, u skladu sa zakonskom regulativom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Građevinarstvo i uređenje prostora Podsektor: Građevinarstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	7115 Tesari i građevinski stolari
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Tesar radi na gradilištima objekata visokogradnje, niskogradnje i hidrogradnje. Radi u otvorenim, poluotvorenim i zatvorenim prostorima. Poslove obavlja pretežno u stojećem ili čučućem položaju, a po potrebi i na visini. Prilikom rada može biti izložen vremenskim nepogodama, uslovima povećane buke i prašine. Uobičajen je rad u smjenama, kao i rad na terenu sa produženim radnim vremenom.
Srodna zanimanja	Građevinsko-arhitektonski tehničar za izvođenje objekata visokogradnje, Građevinski tehničar za projektovanje objekata visokogradnje, Arhitektonski tehničar za projektovanje, Građevinski tehničar za niskogradnju, Građevinski tehničar za hidrogradnju, Građevinski tehničar za kontrolu kvaliteta, Armirač, Zidar, Izolater, Pomoćnik izvođača građevinskih radova
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Tesar/ Tesarka

Kod dokumenta: SZ-060130-TESR

Datum usvajanja dokumenta: 11. mart 2019. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XXVII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Prof. dr Biljana Šćepanović, doktor tehničkih nauka, vanredni profesor, Građevinski fakultet Univerziteta Crne Gore
2. Vlatko Ćipranić, diplomirani građevinski inženjer, glavni inženjer projekta, Chine Road and Bridge Cooperation – CRBC
3. Miloš Stojanović, diplomirani mašinski inženjer, stručni saradnik izvršnog direktora, Zetogradnja d.o.o. Podgorica
4. Boban Šćekić, diplomirani građevinski inženjer, odgovorni inženjer na gradilištu, Korming d.o.o. Danilovgrad
5. Ljubo Dušanov Stjepčević, diplomirani inženjer arhitekture, vlasnik arhitektonskog studija, Podroom d.o.o. Podgorica
6. Sanja Pejović, diplomirani pravnik, pravni savjetnik, Toškovići d.o.o. Podgorica
7. Ljiljana Braletić, diplomirani inženjer arhitekture, izvršni direktor, Elektron d.o.o. Podgorica
8. Jovan Popović, diplomirani građevinski inženjer, odgovorni inženjer na gradilištu, Elektron d.o.o. Podgorica
9. Balša Rakčević, diplomirani inženjer arhitekture, Sekretar Odbora Udruženja građevinarstva i industrije građevinskih materijala, Privredna komora Crne Gore
10. Milanka Sredanović, diplomirani inženjer arhitekture, predsjednik sektorske komisije za Građevinarstvo i uređenje prostora, nastavnik, JU Srednja građevinsko-geodetska škola "Inž. Marko Radević" Podgorica

Koordinator:

Marina Braletić - Taljanović, diplomirani inženjer elektrotehnike, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje